

แบบเสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ (ฉบับย่อ)

ระดับปริญญาโท  วิทยานิพนธ์  การค้นคว้าอิสระ  
ระดับปริญญาเอก  วิทยานิพนธ์  แบบ 1.1 ....48....หน่วยกิต  แบบ 2.1 .....หน่วยกิต

เข้าศึกษา ภาคการศึกษาที่...2../..2561... พันสภาพ ภาคการศึกษาที่...2../....2564....

ชื่อ-สกุล.....นางสาวจิตตรี พละกุล.....รหัสประจำตัว..... 61B74740102.....หลักสูตร.....ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.....สาขาวิชา.....สิ่งแวดล้อมศึกษา.....

สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่...1....การพัฒนาท้องถิ่น.....

กลยุทธ์ที่...3....พัฒนาสิ่งแวดล้อม.....ในประเด็นที่.....

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนทุกภาคส่วน

1.21 การวิจัยและพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาทุกระดับในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยให้มีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา  วิทยานิพนธ์  การค้นคว้าอิสระ วันที่...../...../.....

๓๑ มี.ค. ๒๕๖๔

1. ชื่อเรื่อง ภาษาไทย : รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี  
 ภาษาอังกฤษ : Conservation Models of Cultural Environment and Mon community way of life surrounding Cultural Heritage site and the Process of Learning Management for Children at Sam Khok District, Pathum Thani Province

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปทุมธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สืบเนื่องจากปทุมธานี เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร เป็นฐานอุตสาหกรรมและเป็นแหล่งจ้างงานหลักของประเทศ อีกทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีของภูมิภาค (พินิจ บุญเลิศ, 2562) ส่งผลให้จังหวัดปทุมธานี มีผู้คนจากทั่วสารทิศอพยพเข้ามาพำนักและประกอบอาชีพมากมาย ส่งผลให้สภาพสังคมมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จนมีความเป็นพหุวัฒนธรรม (multi-culture) ผสมกับความทันสมัย (modernization) ของเมืองในยุคปัจจุบัน ที่ทำให้ผู้คนเปลี่ยนวิถีชีวิตจากสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมือง และหันเข้าสู่ยุคสารสนเทศ และมีวิถีชีวิตแบบเร่งรีบ เพื่อการดำรงชีวิต ทำให้เกิดการกร่อนกลืนวิถีชีวิตเดิมอันเป็นรากเหง้าของจังหวัด ซึ่งหนึ่งในพื้นที่ที่สำคัญคือ พื้นที่อำเภอสามโคก ซึ่งมีวิถีชุมชนเดิมเป็นชุมชนมอญ ที่มีศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ บ้านเรือน อาหาร เครื่องแต่งกาย รวมไปถึงแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมแบบมอญ ซึ่งปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ค่อยๆลดบทบาทไป ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐพยายามฟื้นฟูวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวไทยมอญให้กลับมาอีกครั้ง เพื่อรักษาไว้ซึ่งแบบอย่างอันดีงามของท้องถิ่น แต่จากการลงพื้นที่ศึกษาในเบื้องต้น พบปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบ ส่งผลให้พื้นที่อันทรงคุณค่าเกิดความทรุดโทรมลงอย่างต่อเนื่องร่วมกับปัญหาความเสื่อมอันเกิดจากอายุของตัวโบราณสถานเอง (อนัญญา โพธิ์ประดิษฐ์ และโรจน์ คุณอนง, 2562) อีกทั้งในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่ผ่านมาให้ความสำคัญและมุ่งเน้นเฉพาะโบราณสถาน แต่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนโดยรอบยังไม่ถูกให้ความสำคัญเท่าที่ควร เพื่อการอนุรักษ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมให้ทรงคุณค่า จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน โดยเฉพาะเด็กที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต จากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (นิติกร อ่อนโยน, 2561) กล่าวถึง วัยเด็กที่มีอายุระหว่างในช่วง 6-12 ปี ซึ่งช่วงวัยที่เหมาะสมที่จะเรียนรู้ว่าพฤติกรรมใด ถูกหรือผิด ดี หรือชั่ว เพราะเป็นช่วงวัยที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมอย่างมีเหตุผลได้ จึงเป็นวัยที่สามารถปลูกฝังองค์ความรู้และเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ และจากการทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) พบว่า ยังไม่มีการบรรจุเนื้อหาสาระการอนุรักษ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ปลูกฝังเด็กเกิด ความรัก ความหวงแหน การสร้างเจตคติที่ดีและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้อิงสถานที่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ชุมชน สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น มาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ แก้ไขปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างเจตคติที่ดี มีความรู้และทักษะในการแก้ปัญหา จนเกิดความผูกพันกับชุมชนท้องถิ่นนำไปสู่การสร้างพฤติกรรมอนุรักษ์เพื่อสร้างความยั่งยืนต่อไป

3. คำถามการวิจัย  
 รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรีรูปแบบอย่างไรที่เหมาะสมกับเด็กในชุมชน เพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติและพฤติกรรมอนุรักษ์

6. กรอบแนวคิดการวิจัย  
 1. แนวคิดระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์  
 2. แนวคิดสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม  
 3. แนวคิดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม  
 4. แนวคิดสิ่งแวดล้อมศึกษา  
 5. แนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน  
 6. แนวคิดการเรียนรู้อิงสถานที่ (Place based Learning)  
 กรอบแนวคิดดังเอกสารแนบ

8. วิธีดำเนินการวิจัย (โดยย่อ)  
 1.ระเบียบวิธีวิจัย เป็นการวิจัยและพัฒนา (R & D) ที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ  
 2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยนี้แบ่งระยะของการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ  
 2.1 ระยะที่ 1 จัดทำฐานข้อมูลแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์  
 ประชากร คือ แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทโบราณสถาน และแหล่งศิลปกรรมอันครอนุรักษ์จำนวน 26 แห่ง แบ่งออกเป็น (1) โบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษาแล้ว 4 แห่ง และ(2) โบราณสถานที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษา 20 แห่ง และแหล่งศิลปกรรมอันครอนุรักษ์



|   |  |  |
|---|--|--|
| <p><b>4. วัตถุประสงค์การวิจัย</b></p> <p>1. เพื่อจัดทำฐานข้อมูล และศึกษาคุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์</p> <p>2. เพื่อพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี</p> <p>3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ โดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี</p> <p><b>5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)</b></p> <p>1. ภายหลังจากทดลองใช้รูปแบบการอนุรักษ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบและกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05</p> <p>2. ภายหลังจากทดลองใช้รูปแบบการอนุรักษ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบและกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05</p> <p>3. ภายหลังจากทดลองใช้รูปแบบการอนุรักษ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบและกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก</p> | <p><b>7. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย</b></p> <p>1. คุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี หมายถึงระดับมาตรฐานของแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ ที่ประเมินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานีที่พัฒนาขึ้น</p> <p>2. รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี หมายถึง แบบแผนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ โดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการประเมินคุณภาพรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีคะแนนระดับคุณภาพดีขึ้น และตรวจสอบจากการทดลองใช้ โดยมีผลการเรียนรู้ด้านความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมสูงขึ้น จึงถือว่ารูปแบบมีคุณภาพสามารถนำไปใช้จริงได้</p> <p>3. ความรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ หมายถึง สาระ ข้อมูล แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก ซึ่งมีการวัดความรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญจากเครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก</p> | <p>อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2 แห่ง ชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม จำนวน 11 ชุมชน และ โรงเรียนโดยรอบแหล่งศิลปกรรม จำนวน 12 แห่ง</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง คือ แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญที่ได้จากระบบฐานข้อมูลที่ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์</p> <p>2.2 ระยะเวลาที่ 2 ศึกษาคุณภาพของแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผู้นำชุมชน ประชาชนท้องถิ่น ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล พระสงฆ์ ครู และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย จำนวน 8 คน อันประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชนจำนวน 2 คน ประชาชนท้องถิ่นจำนวน 1 คน ผู้นำสงฆ์ในเขตโบราณสถาน จำนวน 1 คน ครูในโรงเรียนในชุมชนจำนวน 1 คนและตัวแทนครัวเรือนจำนวน 2 คน</p> <p>2.3 ระยะเวลาที่ 3 พัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อ.สามโคก จ.ปทุมธานี</p> <p>2.3.1 ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียน</p> <p>กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผ่านการประชุมกลุ่มย่อย</p> <p>2.3.2 ขั้นที่ 2 พัฒนาและประเมินคุณภาพรูปแบบ</p> <p>ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คนและผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอน จำนวน 1 คนรวม 7 คน</p> <p>2.4 ระยะเวลาที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ</p> <p>ประชากร คือ เด็กที่มีช่วงอายุ 11-12 ปี อยู่โดยรอบแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี และอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วย รร.ชุมชนวัดไก่อีแต๋ย รร.วัดท้ายเกาะ รร.ชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ รร.วัดสองพี่น้อง รร.วัดสะแก รร.วัดเมตตารามค์ รร.ศาลาแดงและรร.วัดบ้านพร้าวโน รวมทั้งหมด 173 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กที่มีช่วงอายุ 11-12 ปีที่อยู่ในโรงเรียนใกล้แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานีที่มีแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมาตรฐานในระดับที่ต้องปรับปรุง</p> <p>3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย</p> |
|---|--|--|



|   |  |   |
|---|--|---|
| <p>เด็ก ในอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเชิงบวกมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05</p> | <p>4. เจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ ว่ามีคุณค่าเพียงใด รับรู้และเห็นด้วยกับประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญมากน้อยในระดับใด ซึ่งมีการวัดเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ จากเครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ</p> <p>5. พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงผลที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญทั้งด้านดีและด้านไม่ดี เพื่อช่วยดูแล รักษา ปกป้องและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีการวัดพฤติกรรมต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญ จากเครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ</p> | <p>ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี</p> <p>ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ อันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</p> <p>4.1 แผนที่อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์</p> <p>4.2 แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี</p> <p>4.3 แบบบันทึกภาคสนาม</p> <p>4.4 แบบสัมภาษณ์</p> <p>4.5 แบบบันทึกข้อมูลภาพถ่าย</p> <p>4.6 รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี</p> <p>4.7 แบบประเมินคุณภาพรูปแบบฯ (ฉบับร่าง)</p> <p>4.8 แบบทดสอบวัดความรู้ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>4.9 แบบสอบถามเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>4.10 แบบวัดพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม</p> <p>4.11 แบบบันทึกกระบวนการจัดการเรียนรู้</p> <p>5.การเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>5.1 ระยะเวลาที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพื้นที่ด้วยตนเองและรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยการศึกษาจากทางเอกสาร ตำรา และฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มตัวอย่างแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมย่านชุมชนมอญ</p> <p>5.2 ระยะเวลาที่ 2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลของสภาพปัญหาและคุณภาพแหล่งศิลปกรรมจากแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ที่ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผู้นำชุมชน ประชาชนท้องถิ่น ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล พระสงฆ์ ครู และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการเดินสำรวจในพื้นที่จริง</p> <p>5.3 ระยะเวลาที่ 3 พัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียน และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และประชุมกลุ่มย่อย (focus group) กับคณะกรรมการสถานศึกษาโดย</p> |
|---|--|---|

ลงชื่อ.....  .....อาจารย์ที่ปรึกษา  วิทยานิพนธ์  การค้นคว้าอิสระ วันที่...../...../.....  
๓๑ มี.ค. ๒๕๖๔

|  |  |   |
|--|--|---|
|  |  | <p>และชั้นที่ 2 พัฒนาและประเมินคุณภาพรูปแบบ เก็บรวบรวมผลการประเมินคุณภาพรูปแบบฉบับร่างจากด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน พิจารณาคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>5.4 ระยะเวลาที่ 4 ผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นกับผู้เรียน และทดสอบความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมด้วยการวัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา และรวบรวมปัญหา อุปสรรคและความคิดเห็นของผู้เรียน</p> <p>6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p> <p>6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่น (reliability) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of items objective congruency)</p> <p>6.3 สถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ สถิติทดสอบเอฟ (F-test)</p> |
|--|--|---|

- 9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**
1. มีฐานข้อมูลแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ที่ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
  2. ได้ทราบผลการประเมินคุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบ ในพื้นที่อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ให้แก่ภาครัฐและองค์กรที่สนใจต่อไป
  3. ได้แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับการยืนยันคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม สามารถขยายผลสู่การประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญในพื้นที่อื่นๆต่อไป
  4. มีรูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบอิงสถานที่ (Place-Based Learning) ที่ได้รับการประเมินคุณภาพรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญในพื้นที่อื่นๆต่อไป
  5. เด็กที่เข้าร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ได้พัฒนาความรู้ เจตคติและพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากขึ้น

**10. เอกสารอ้างอิง (เฉพาะที่สำคัญ)**

กรมศิลปากร. (2559). ระบบภูมิสารสนเทศ แหล่งมรดกทางศิลปวัฒนธรรม. สืบค้นจาก <http://gis.finearts.go.th/fineart/>

กลุ่มสารสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา. สืบค้นจาก <https://data.bopp-obec.info/emis/>


เทียมจันทร์ อำแหง. (2549). ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นปทุมธานี. ปทุมธานี: คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

นิติกร อ่อนโยน. (2561). การพัฒนาหลักสูตรนำเสนอตามโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย. ปรียญานิพนธ์ สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พินิจ บุญเลิศ. (2562). ปทุมธานี พ.ศ.2310-2575. ปทุมธานี.

พิรุณ ศิริศักดิ์. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมตามแนวคิดการศึกษาอิงสถานที่เพื่อส่งเสริมสัมผัสด้านสถานที่และการรู้สิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2550). มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม : เมืองเก่า. กรุงเทพฯ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

ลงชื่อ.....  .....อาจารย์ที่ปรึกษา  วิทยานิพนธ์  การค้นคว้าอิสระ วันที่...../...../.....



(2561). แหล่งศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์. สืบค้นจาก <http://culturalenvi.onep.go.th/site?regionId=5>  
 สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม. (2560). การดำเนินงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในระดับท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.  
 อนุรักษ์ โพรธีประดิษฐ์ และ โรจน์ คุณ เอนก. (2562). อิทธิพลของจำนวนนักท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ของอากาศในอาคารโบราณสถาน. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์  
 ใน พระบรมราชูปถัมภ์. 14(1): 33-44.  
 Howley, A. , Howley, M. , Camper, C. , & Perko, H. (2011). Place-based education at Island Community School. *The Journal of Environmental Education*, 42 (4), 216-236.  
 Semken, S. (2005). Sense of place and place-based introductory geoscience teaching for American Indian and Alaska native undergraduates. *Journal of Geoscience Education*. 53, 149-157.

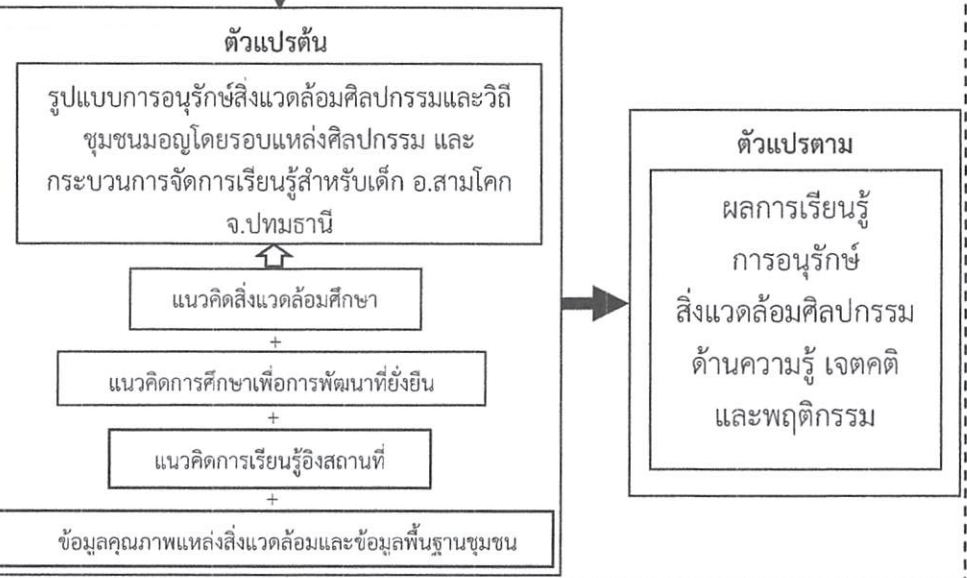
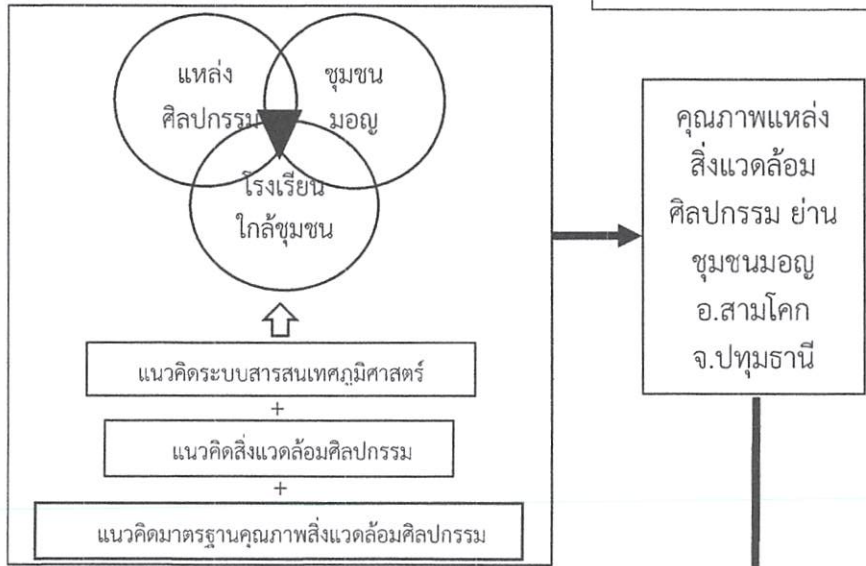
**ผลงานของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก**  
 - ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อนุรักษ์ โพรธีประดิษฐ์  
**ประวัติการศึกษา :** ปร.ด.(วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม), Cert. of Environmental Policy and Planning for Sustainable Society, วท.ม.(วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม), กศ.บ.(ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์)  
**ตำแหน่งปัจจุบัน** ผู้ช่วยคณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ, อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์  
**ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ (3 เรื่องในรอบ 5 ปีย้อนหลัง) :**  
 Phromma, I., Pagdee, A., Popradit, A., Ishida, A., & Uttarakorn, S. (2019). Protected area co-management and land use conflicts adjacent to Phu Kao-Phu Phan Kham National Park, Thailand. *Journal of Sustainable Forestry*, 38(5), 486-507.  
 Patarametagul, W., Popradit, A., Pakvilai, N., & Shoosanuk, A. (2020). a model of the causal relationships between the factors influencing the performance of green organizations managing energy-saving buildings in Bangkok and vicinity. *journal of environmental management and tourism*, 11(7), 1656-1663.  
 ยุทธนา นาคทวิค, อนุรักษ์ โพรธีประดิษฐ์, นิสา พักตร์วิไล, เจษฎานันท์ เวียงนนท์ และอริชัย วรรณศิริ. (2564). รูปแบบเกษตรกรรมที่เหมาะสมหลังการใช้สารพาราควอตและไกลโฟเสทของแหล่งเกษตรกรรมในเขตกิจกรรมพิเศษอุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 7(1) 33-47.

**ผลงานของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม**  
 - กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติกร อ่อนโยน  
**ประวัติการศึกษา :** ปร.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร), ค.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์), ค.บ.(มัธยมศึกษา-วิทยาศาสตร์)  
**ตำแหน่งปัจจุบัน** อาจารย์ประจำหลักสูตรเคมีและวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์  
**ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ (3 เรื่องในรอบ 5 ปีย้อนหลัง) :**  
 นิติกร อ่อนโยน. (2561). การศึกษาลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตนเอง การเห็นตัวแบบจากเพื่อน เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ในเอกสารสืบเนื่อง การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2561 (น.856-865). ปทุมธานี: วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.  
 นิติกร อ่อนโยน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม 2562.  
 ศศิวิมล ไกรสำโรง และนิติกร อ่อนโยน. (2562 พฤษภาคม-สิงหาคม). ผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการร่วมกับการโค้ช ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 14(2): 246-258.  
 พรพิมล จันทาทอง อรสา จรูญธรรม และนิติกร อ่อนโยน. (2562 พฤษภาคม-สิงหาคม). การศึกษามโนทัศน์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการโค้ชและจิตตปัญญาศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 14(2): 271-280.



กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพรวมขั้นตอนการศึกษาวิจัย



**ระยะที่ 1 การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์**

1.1 การศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เอกสารข้อมูลแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย โบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนและรอการขึ้นทะเบียนโดยกรมศิลปากร แหล่งศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์จากสำนักการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ชุมชนมอญ และโรงเรียนโดยรอบแหล่งศิลปกรรม และแนวคิดระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

1.2 สร้างระบบฐานข้อมูล โดยนำเข้าข้อมูล (Data input) แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ที่ตั้งของชุมชนมอญและโรงเรียนโดยรอบแหล่งศิลปกรรม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี โดยใช้โปรแกรมระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (GIS) ลงบนแผนที่ โดยใช้เกณฑ์การขึ้นทะเบียนโดยกรมศิลปากร ชุมชนมอญ และโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์และคัดเลือกเฉพาะกลุ่มแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

**ระยะที่ 2 การศึกษาคุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม**

2.1 ศึกษาแนวคิดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เมืองเก่า และสร้างแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานีที่ปรับปรุงขึ้น และตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

2.2 ศึกษาสภาพปัญหาและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ประชาชน ครู พระสงฆ์และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งศิลปกรรม ด้วยแบบประเมิน จนได้คุณภาพแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนมอญที่มีมาตรฐานในระดับที่ต้องปรับปรุง

**ระยะที่ 3 การพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี**

3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียน ประกอบด้วย (1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนและโรงเรียน (2) ประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (3) กิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และ (4) ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผ่านการประชุมกลุ่มย่อยกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนและชุมชน

3.2 เอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดสิ่งแวดล้อมศึกษา การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และแนวคิดการเรียนรู้ของสถานที่

3.3 ร่างรูปแบบ โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากโรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียน และข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จัดทำองค์ประกอบของรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ สื่อในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ และเงื่อนไข จนได้เป็นคู่มือการใช้รูปแบบและตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบ

**ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและวิถีชุมชนมอญโดยรอบแหล่งศิลปกรรมและกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี**

ทดลองใช้รูปแบบ ด้วยวิธีการวัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา (One Group Time Series Design) ศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และผลการปฏิบัติการตามรูปแบบ ได้แก่ ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม